

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Epistolarvm [epistolarum] D. Philippi Melanchthonis Farrago

Melanchthon, Philipp

Basileae, 1565

VD16 -M3220

Optimo & uere pio cofessori D. Ioanni Spangebergio, Northusianae
ecclesiae Christi pastori, fratri suo in Domino chrissimo, Fridericus M.

[urn:nbn:de:bsz:31-312770](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-312770)

Optimo & uerè pio cōfessori D. Iohanni
Spangebergio, Northufianæ eccle-
siæ Christi pastori, fratri suo
in Domino charissimo,
Fridericus M.

Gratiam & pacem à Deo patre nostro, & Do-
mino Iesu Christo: & ualeat mundus iste, qui in
maligno toto positus est, cum omni sua gratia &
pace, quam nec habet, neq; dare potest. Non est
ulla causa, mi ornatissime Domine Spangebergi,
cur irascaris contra morbos & infirmitates meas,
quæ me quotidie conficiunt. nam non sunt ad mor-
tem, sed ut filius Dei glorificetur per eas: nisi inui-
dere ei uolumus suam gloriam: aut non ferimus, ut
mortale hoc induat immortalitatem. nam siue mo-
rimur, siue uiuimus, Domini sumus. et uester Deus
enim, qui noster etiam Dominus & Deus est, quid
non operabitur nobis in bonum, ut cumq; uideatur
nobis aduersum? Quid enim habemus, quod nõ est
eius, qui suo uerbo creauit & restituit omnia? Et
uocat ea quæ non sunt, ut sim: qui non est mortuo-
rum, sed uiuorum Deus: imò uita ipsa, & lux ho-
minum.

Certauit uobiscum, mi amantissime & doctissi-
me Spangebergi, per annos uiginti quinq; bonum
certamen. iam tandem cursum consummaui, & ha-
ctenus salua manet & inuisa fides & ueritas Iesu
Christi:

Christi: & sum meo, quantum potui, functus ministerio secundum mensuram, quam mensus est mihi Deus. Sed uerè uideo, quod seruus inutilis sum & fui, etiamsi feci quod facere potui. Et si quid feci, non ego feci, sed gratia Christi, qui operatur omnia in omnibus, quae in me uacua non fuit: & nunc ignoscit etiam delicta iuuentutis meae, ignorantiones meas, negligentias & reliqua peccata, quae sunt supra numerum arenae maris. Sed in me uult uobis ostendere diuitias bonitatis suae, & exemplum quod facturus sit in omnes eos qui credituri sunt in illum per Christum. Non abijcio ullam gratiam Dei. Tantum Deum, tantum Regem, decent tanta gratia, tanta bonitas, tanta clementia. Etsi ego indignus sum qui accipiam: tamen ille non est indignus, ut uocetur clementissimus. sicut & uersiculi tui in misso nuper ad me Psalmo habent:

Sed bonitas Domini aeternos perdurat in annos,

Et sine fine dabit iusticiam atq; fidem, &c.

Obambulo adhuc, ago quantum possum officium pastoris, admoneo, dirigo & urgeo etiam reliquos confratres, quos certè adiunxit mihi Dominus si delisimos: & quantum possumus, una manu bella gerimus, & profligamus impediētes opus Domini: altera aedificamus, & qualicunq; modo domum Domini restituimus. Cum Paulo cupio esse cum

G 3 Christo,

Christo, & certe nihil melius: tædet enim me huius uitæ, et satis uidi mundi improbitatem, qui nullam suscipit disciplinam: & cum Christo scio uenisse me propterea in hanc horam, ut quando cūq; destruat corpus peccati, ex hac hora saluet: & habeat sibi serpens in carne mea incorruptibili suam uenenam, meum peccatum, corruptionem, putredinem, mortem, & totum illud uirus: & habeant sibi similes sua labra lactucas, & comedat terram omnibus diebus. Maledictus ille, qui ambulat super pectus suum. So will ich dann sagen, Wan ihr mich fragt, wo ist mein unflat hinkommen, sind, todt, hell: id est, si me in nouissimo iudicio interrogaueris, Quid corruptio et illius tuæ naturæ peruenit, nimirum peccatum, mors & infernus? Respondebo: Diabolus hæc deuorauit: manebit ille nouus homo filio Dei similis, qui secundum Deum creatus est.

Te uerò oro, obtestor & adiuro, mi doctissime & fortissime Spangenbergi, quando uides nos cum emerito Dauide non posse exire ad bella Domini, sed secedere ad præsidium: ut interim reliquum belli contra incircumcisos Philistæos, seditiosos Absolonitas, & reliquias portarum inferni, strenue perficiatis, & pugnetis fortiter, strenue & uiriliter. Certa est uictoria: & confossus est dux belliciosorum tribus lanceis, & uictus est princeps mundi.

mundi. Et si qui cadunt in hoc praelio, nusquam est
 mors speciosior, dulcior, præclarior, gloriosior,
 quam cum tam o rege Christo cadere & resurge-
 re. Cecidimus uno die Hagenoæ, Vrbanus Re-
 gius & ego sed uicimus, quando certi sumus ui-
 ctorem & triumphatorem esse Christum. Cecide-
 runt Eobanus Hessus, Grynæus, Capito, Polyan-
 der: sed uictores iam, conculcato & confosso ho-
 ste per Christum, existunt. Imò non ceciderunt,
 sed in uictoriam & uitam irruerunt, & illud
 Psalmi canant: ipsi obligati sunt, & ceciderunt
 nos autem surreximus, & erecti sumus, &c.

Psalmos tuos pœnitentiales, & alios quos ad
 me misisti, quotidie penè lego: & ualde delectat
 me, Spiritum sanctum loqui in Ecclesia uarijs lin-
 guis & sonis, in Psalmis, organis, & omnis gene-
 ris modis & uocibus. Datæ 42.

Eximia pietate & eruditione prædito
 theologo, Ioanni Spangenbergio, Super
 attendenti comitatus Mansfeldensis pri-
 mario, domino suo uenerando, Io-
 annes Forstherus superatten-
 dens Mersburgensis
 S. D.

Edidit Iacobus Ratz, concionator in Neunstat
 G 4 oppido,